

Proč se nebát umělé inteligence? Kniha se stopou z TUL, jež boří mýty

16.10.2024 - Adam Pluhař | Technická univerzita v Liberci

Knihu představujeme u příležitosti probíhajících dnů AI na TUL.

Tři editoři, mezi nimi Michal Trčka, spojili své různé specializace a schopnosti, aby dali dohromady pět desítek odborníků z různých oblastí, ve kterých má AI uplatnění nebo v nichž se řeší dopady umělé inteligence. Výsledná publikace je souborem esejů, jež vyvracejí mýty, přehnaná očekávání a uměle vyvolané obavy z AI. A naopak zdůrazňují užitečnost a využitelnost umělé inteligence. Autoři nabízejí střízlivý a odborně podložený pohled na současný stav a perspektivy AI. *„Zvěsti o tom, co vše dokáže AI, jak jsme s jejím vývojem daleko nebo dokonce, že brzy vznikne forma obecné inteligence, která se vyrovná té lidské nebo ji předčí, plní novinové stránky ohromujícími titulky. Většinou jsou ale tyto úvahy od reálného stavu výzkumu a vývoje na míle vzdáleny. Chtěli jsme proto dát dohromady autorský tým sestavený z odborníků na nejrůznější oblasti, ve kterých si AI našla své místo, a pokusit se do tuzemské debaty přinést také střízlivější pohled,“* vysvětluje Michal Trčka.

Čtenář v knize najde pět tematických celků: „Současný stav AI“, „Řečové a jazykové technologie“, „Aplikace AI“, „Společenské dopady AI“ a sekci „Proč se tedy nebát?“ Je určena pro různé typy čtenářů a obsahuje jak technické příspěvky o velkých jazykových modelech, tak vhled do současných aplikací. Ale třeba také právní regulace nebo etické principy týkající se AI. Čtenář se ve srozumitelné podobě dozví, na jakých technologických základech umělá inteligence stojí, jaká je její historie a jak probíhá zpracování přirozené řeči ve velkých jazykových modelech. Publikace také ukazuje, jak už dnes aplikace AI slouží v průmyslu, zdravotnictví, robotice či v oblasti kybernetické bezpečnosti a jak konkrétně je možné AI využít například ve státní správě či ve službách. Řada příspěvků je věnována filozofickým úvahám o roli a možnostech umělých strojů, etice a právu při jejich využívání.

Proč je kniha souborem esejů? *„Naší snahou primárně bylo zpřístupnit toto ve skutečnosti ne zcela jednoduché odborné téma co nejširšímu okruhu čtenářů, přitom se neuchylovat k novinářským zkratkám. Proto formát esejí, které se zároveň dají číst v libovolném pořadí a výběru. Od témat historického vývoje AI, přes jazykové modely a další současné aplikace, až už v medicíně nebo chytrých městech, po sociální implikace týkající se proměny pracovního trhu,“* vysvětluje Michal Trčka.

Jednotlivé eseje na sebe přímo nenavazují a jsou nezávislé. Lze je proto číst v jakémkoliv pořadí. Každý si může najít to, co jej nejvíc zajímá.

Kniha zatím vyšla v nákladu 1500 kusů. Autoři ji chtějí ve velkém dostat také k pedagogům středních škol a už nyní plánují dotisk.

V rámci přípravy knihy autoři organizovali konferenci se stejným názvem, ke shlédnutí je na YouTube.

<https://tuni.tul.cz/a/proc-se-nebat-umele-inteligence-kniha-se-stopou-z-tul-jez-bori-myty--157329.html>